

Foto: Eva Vendrell Sarroca

Curs

L'ÀFRICA SUBSAHARIANA EN L'ACTUAL CONTEXT MULTIPOLAR

Del 6 d'octubre al 19 de novembre de 2020

Coordinat per Africaye i dirigit pel Programa de Cooperació
i Solidaritat de l'Ajuntament de L'Hospitalet

Ajuntament de L'Hospitalet

Curs

L'ÀFRICA SUBSAHARIANA EN L'ACTUAL CONTEXT MULTIPOLAR

Dates:

Del 6 d'octubre al 19 de novembre de 2020

Horari:

Els dimarts i els dijous, de 18.30 a 20.30 h
(excepte 6 i 8 d'octubre)

Format *webinar*:

El curs serà a distància en format *webinar*,
degut a les restriccions sanitàries per la
COVID-19.

Dirigit a:

Tots els públics.

Inscripcions:

Cal enviar un correu a **info@africaye.org**,
amb les dades personals (nom i cognoms,
DNI), un text de motivació per fer el curs i un
breu resum del vostre CV.

Avaluació:

Per obtenir el certificat d'assistència caldrà
haver assistit, com a mínim, al 80% de les
sessions.

Coordinació:

Africaye

Direcció:

Programa de Cooperació i Solidaritat
de l'Ajuntament de L'Hospitalet

Per a més informació:

www.africaye.org i www.cooperaciolh.cat

Cloenda:

Dijous, 19 de novembre, a les 19.30 h, en
format *webinar*.

Organitza:

L'HOSPITALET
DRETS HUMANS

Ajuntament de L'Hospitalet

Amb el suport de :

Diputació
Barcelona

Amb la col·laboració de:

la**fed**eCAT

[AFRICAye]
org

PRESENTACIÓ DEL CURS:

En els darrers anys, l'Àfrica subsahariana sembla haver experimentat importants transformacions econòmiques, polítiques i socials que han derivat cap a l'emergència d'un nou discurs "afro-optimista".

Tanmateix, la consolidació dels països emergents (especialment Xina, però també Índia o Brasil) ha generat un nou context mundial amb importants conseqüències per al continent africà.

L'encara persistent pandèmia del Covid-19 ens mostra els prejudicis, les conseqüències i les respostes específiques que un repte d'aquesta magnitud a suposat i suposarà per a la regió.

El curs ofereix una visió dels principals canvis que s'estan produint en el continent, des de l'acció dels actors internacionals a la pressió dels moviments socials, passant pels contextos actuals dels conflictes i l'impacte dels mitjans de comunicació.

PROFESSORAT:

Fernando Díaz, Africaye

Eric G. Moral, historiador

Jose Luis Ruiz-Peinado, Universitat de Barcelona

Mariana Olisa. Periodista. Fundadora del Col·lectiu Afrofeminista

Gemma Solés i Coll. Magazine Wiriko

Ivan Navarro, Africaye

Jara Cuadrado, Observatorio de Estudios Africanos

Josep Maria Royo Aspa, Escola de Cultura de Pau

Celia Murias, Africaye

Oscar Gelis, periodista

Enrica Picco. Advocada i investigadora

Iñigo Macías Aymar, Africaye

Ana Henríquez, Africaye

Carlos Bajo, Magazine Wiriko

PROGRAMA DE SESSIONS

6 d'octubre, de 18.30 a 20 h

Contextualització Àfrica i el curs

A càrrec d'Africaye

A més de conèixer els objectius, contingut i metodologia de el curs, la sessió inicial servirà per situar l'alumnat en l'aproximació africana, calibrar els seus coneixements i començar a desmentir certs estereotips.

8 d'octubre, de 18 a 19.30 h

Dels grans imperis als estats predadors. Àfrica entre el segle VIII i XIX

A càrrec d'Eric G. Moral

En aquesta sessió parlarem de la formació, desenvolupament i declivi dels estats africans precoloniais.

Aprofundirem en les seves característiques i en les seves connexions internacionals per comprendre el pas dels grans imperis dels segles VIII-XVI als estats predadors posteriors que van néixer en el context del tràfic d'esclaus.

8 d'octubre, de 19.30 a 20.30 h

Vincle entre imperis africans i europeus: el cas del Congo

A càrrec de Jose Luís Ruiz Peinado

La presència del cristianisme al Congo és coneguda a través dels relats de missioners i viatges que arriben a les costes d'Àfrica.

Els volums d'informacions sobre l'esmentat país abunden a partir del segle XVI, i donen lloc a interessants estudis a partir dels quals podem vincular les àmplies relacions a què l'Atlàntic va donar peu.

13 d'octubre, de 18.30 a 20 h

Democràcies africanes

A càrrec de Fernando Díaz

La sessió dedicada a la democràcia a l'Àfrica subsahariana tractarà les característiques pròpies dels sistemes democràtics en els països africans, el seu estat i problemàtiques actuals, la seva evolució històrica i els reptes de present i futur.

15 d'octubre, de 18.30 a 20 h

Feminismes negres i interseccionalitat

A càrrec de Mariana Olisa

Aprendrem sobre les 3 onades del feminisme, què és el feminisme negre, les seves diferències i similituds amb el feminisme hegemònic i sobre la interseccionalitat com a eina per construir una mirada crítica actual de les estructures socials occidentals.

20 d'octubre, de 18.30 a 20 h

Ciutats africanes

A càrrec de Gemma Solés

De què parlem quan parlem de ciutats africanes contemporànies? Mentre l'Àfrica passa ràpidament de ser el continent menys urbanitzat del planeta a el que concentra un creixement urbà més accelerat, els reptes superen als responsables de polítiques urbanes amb marcs legals i pràctiques hereves de l'urbanisme importat per la colonització europea.

Aquesta sessió oferirà eines d'anàlisi per comprendre la complexitat de les urbs africanes de segle XXI com a símbols de desigualtat.

PROGRAMA DE SESSIONS

22 d'octubre, de 18.30 a 20 h

Conflictitat a l'Àfrica

A càrrec d'Ivan Navarro

La primera part de la sessió consisteix a realitzar una radiografia i reflexió sobre la situació de conflictitat armada en l'actualitat al continent africà, per tal d'intentar comprendre els escenaris, característiques i dinàmiques de la violència.

27 d'octubre, de 18.30 a 20 h

Arquitectura institucional africana en la gestió de conflictes

A càrrec de Jara Cuadrado

Aquesta sessió estarà centrada en analitzar les polítiques de gestió de conflictes al continent a través de les organitzacions regionals i utilitzant alguns estudis de cas.

29 d'octubre, de 18.30 a 20 h

Negociacions i construcció de pau

A càrrec de Josep Maria Royo

Els objectius de la sessió són, a partir d'exemples concrets, posar de manifest algunes reflexions al voltant de per què fracassen els processos i negociacions de pau al continent africà, i donar visibilitat a algunes mesures que podrien contribuir a enfortir-los i dotar-los de sostenibilitat perquè les paus africanes no només siguin l'absència de conflicte.

3 de novembre, de 18.30 a 20 h

Recursos naturals i polítiques extractives

A càrrec de Celia Murias

En aquesta sessió abordarem la riquesa en recursos naturals del continent i la continuïtat històrica de l'activitat extractiva segons els

diferents contextos econòmics i sociopolítics globals.

Atenent a les diferents narratives des de les que s'ha interpretat el vincle entre recursos naturals i desenvolupament, analitzarem críticament l'anomenada maledicció dels recursos i els seus límits, i abordarem les diferents propostes i iniciatives de governança.

Finalment, apuntarem a les característiques del "nou" context global i la "nova frontera extractiva".

5 de novembre, de 18.30 a 20 h

La ruta migratòria des d'Àfrica subsahariana cap a Europa i l'exemple de Gàmbia

A càrrec d'Oscar Gelis

Començarem la sessió amb un petit joc de preguntes per constatar quina percepció tenim de la immigració subsahariana a casa nostra i s'aportaran dades oficials, comparades i rigoroses, que ajudaran a explicar i comprendre el fenomen.

Seguirem explicant quines són les rutes migratòries més importants que es produeixen al continent i explicarem el que s'ha anomenat com la "crisi migratòria de la Mediterrània".

10 de novembre, de 18.30 a 20 h

Justícia transicional a l'Àfrica

A càrrec d'Enrica Picco

En aquesta sessió, parlarem dels reptes principals de la justícia transicional a l'Àfrica.

Analitzant alguns dels casos més significatius de les últimes tres dècades, reflexionarem sobre el paper de la justícia transicional i de

PROGRAMA DE SESSIONS

les seves eines més conegudes - tribunals especials i comissions de veritat i reconciliació - per contribuir a la construcció de la pau i la reconciliació nacional, sobretot en referència a les reparacions i a les garanties de no repetició.

12 de novembre, de 18.30 a 20 h

Desenvolupament i sistema de cooperació

A càrrec d'Íñigo Macías

Aquesta sessió tractarà sobre el concepte d'ajuda al desenvolupament. Una anàlisi de la situació actual de la cooperació internacional a l'Àfrica subsahariana i quines són les perspectives de futur.

17 de novembre, de 18.30 a 20 h

Comunicar a l'Àfrica

A càrrec d'Ana Henríquez

La sessió abordarà la realitat mediàtica dels països de l'Àfrica subsahariana: la tipologia de mitjans de comunicació, les particularitats dels tres mitjans tradicionals (ràdio, premsa i televisió), el paper d'internet i dels inversors externs, i la situació en què es troben els professionals de l'àmbit.

19 de novembre, de 18.30 a 19.30 h

"Moviments socials a l'Àfrica"

A càrrec de Carlos Bajo

La sessió s'acosta a dos fenòmens simultanis que s'estan produint al continent en els últims anys que ja han mostrat un enorme potencial transformador i que tenen un punt de contacte en l'ús de les TIC (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) per a la transformació social. Es tracta del ciberactivisme i d'un nou model de moviments socials transformadors.

19 de novembre, a les 19.30 h

Sessió de cloenda

La sessió es farà en format *webinar*.

L'HOSPITALET
DRETS HUMANS

Ajuntament de L'Hospitalet

Organitza:

Amb el suport de :

Diputació
Barcelona

Amb la col·laboració de:

